

**GRAN TEATRE
DEL LICEU**

Josep Carreras

GRAN TEATRE DEL LICEU

Recital extraordinari

Josep Carreras

tenor

Ronald Schneider

piano

Diumenge, 6 de novembre de 1988, a les 21 h.

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Benvingut, Josep Carreras

Avui és un dia important. Després de la retrobada generosa, oberta, de Josep Carreras amb el seu gran públic, el passat vint-i-u de juliol, avui reprèn el contacte amb el públic especialitzat del Gran Teatre del Liceu, del seu Liceu. Aquesta represa de la normalitat, en forma de recital, és el més bon auguri per als qui hem sabut apreciar i estimar la seva veu i el seu art. Josep Carreras ha protagonitzat, al llarg de la seva trajectòria, en nombroses òperes, molts herois i personatges plens de coratge i de noblesa. Quan li ha tocat de viure una pàgina dura de l'existència —la lluita contra una greu malaltia— Josep Carreras ens ha demostrat ser de la mateixa fusta dels arquetips als quals ha donat vida.

Malgrat la seva joventut, la intensa labor desenvolupada pel nostre intèrpret ha estat ja reconeguda. Nombroses distincions li han estat atorgades, entre les quals —des de la nostra perspectiva— sobresurten la Medalla d'Or de la Generalitat el 1984 i, ara, recentment, la de la Ciutat. Avui, solemnement, Barcelona, per mitjà del seu alcalde, li lliurarà aquesta Medalla d'Or, quan encara ressona el seriós i profund pregó que el nostre tenor va fer a la darrera festa major de la ciutat.

El Liceu, que Carreras té tan amadat, recollirà avui de nou la seva veu. A través del recital ens farà retrobar alguns dels personatges que ens ha fet reviure a escena i ens obrirà portes, com sovint fa, a mons no operístics, com el de Liszt, o tan mediterranis, com les cançons de Tosti i de Puccini.

Abans, però, de començar aquesta retrobada professional d'un cantant amb el seu públic, és segur que hi haurà alguna cosa més. En els moments previs, abans que esclati l'aplaudiment, en uns instants de silenci, al cor de tothom hi haurà un càlid i sentit missatge: benvingut, Josep Carreras!

Jordi Maluquer

Programa

I

- G. Bononcini Per la gloria d'adorarvi
- A. Scarlatti Già il sole dal gange
- G. Rossini La pietra del Paragone
Oh come il fosco... Quell'alme pupille
(recitatiu i ària de Giocondo)
- V. Bellini Vaga luna, che inargenti
Dolente immagine
I Capuleti ed i Montecchi
Ecco la tomba... Deh'tu bell'anima
(recitatiu i ària de Romeo)
- G. Puccini Sole e Amore
Terra e Mare
Menti all'avviso

II

- F. Liszt Tre Sonetti di F. Petrarca
I vidi in terra angelici costumi
Benedetto sia'l giorno
Pace non trovo
- F.P. Tosti Malia
Non t'amo piu
A vuchella
L'ultima canzone

Josep Carreras

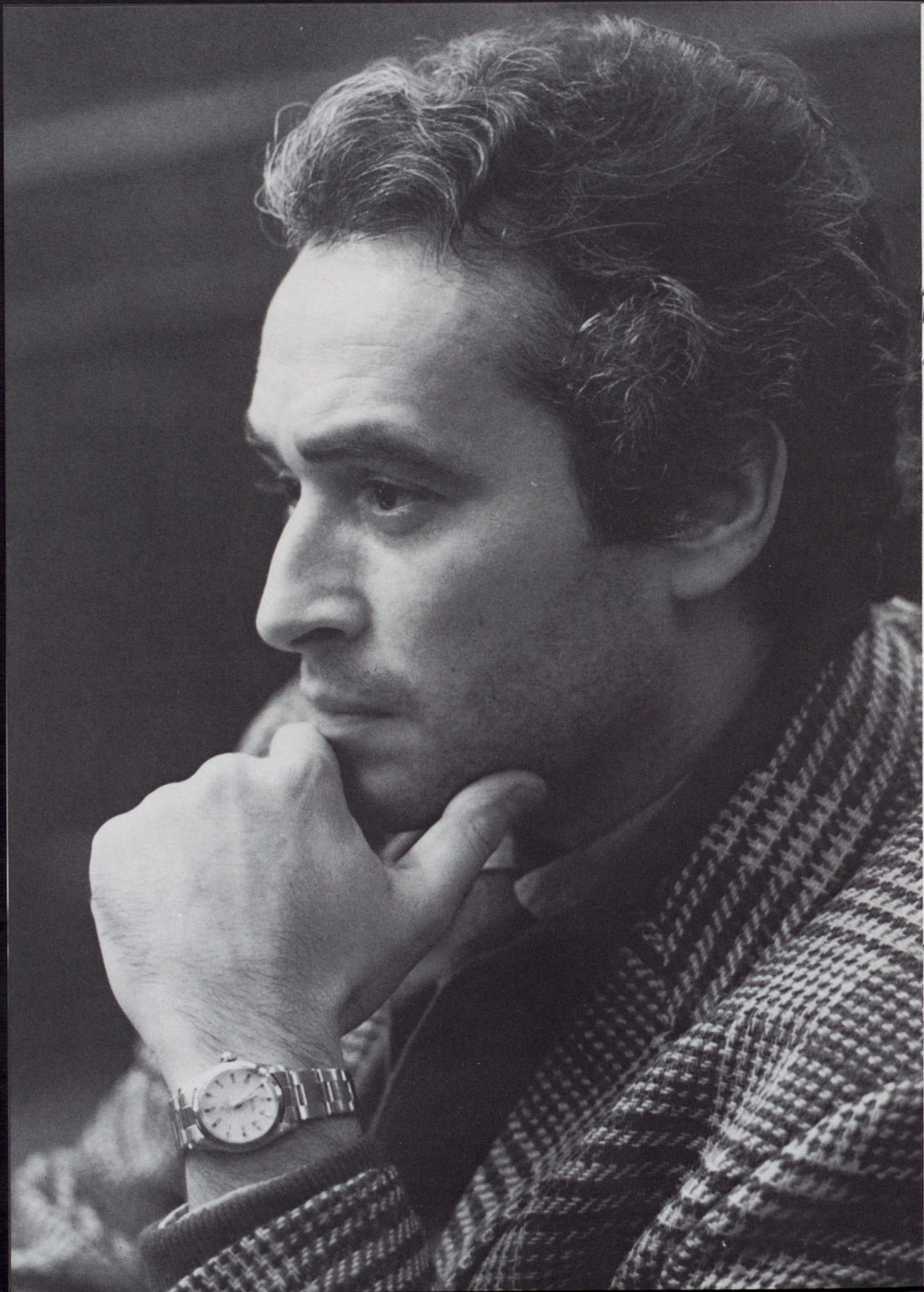
tenor

Ronald Schneider

piano

El tenor Josep Carreras rebrà la Medalla d'Or de la Ciutat, concedida per l'Ajuntament de Barcelona, al final de la primera part del recital.

• Piano Boesendorfer Imperial, cedit per gentileza del Conservatori Superior de Música del Liceu.

Josep Carreras

Josep Carreras ocupa avui un lloc privilegiat en el món de la música. Nascut a Barcelona, cursà els estudis musicals a la seva ciutat natal, i inicià la seva carrera professional l'any 1970, al Gran Teatre del Liceu, amb les òperes *Nabucco* i *Lucrezia Borgia*.

La seva carrera meteòrica el féu debutar, joveníssim, als teatres i festivals de més prestigi de tot el món (Scala de Milà, Metropolitan Opera de Nova York, San Francisco Opera, Staatsoper de Viena, Royal Opera House Covent Garden de Londres, Òpera de Munic, Salzburg, Ais de Provença, Edimburg, Verona, etc.) i col·laborar amb els més prestigiosos directors d'orquestra i d'escena (Herbert von Karajan, Claudio Abbado, Riccardo Muti, Lorin Maazel, Riccardo Chailly, Colin Davis, Giuseppe Sinopoli, James Levine, Carlo Maria Giulini, Leonard Bernstein, Jesús López-Cobos, o Franco Zeffirelli, Jean Pierre Ponnelle, Giorgio Strehler, Luigi Comencini, Harold Prince, etc.).

El seu repertori està compost per més de seixanta òperes, entre les quals destaquen *Andrea Chénier*, *La Bohème*, *Tosca*, *Werther*, *Don Carlo*, *Carmen*, *La Forza del Destino*, *Pagliacci*, *L'elisir d'amore*, *Un ballo in maschera*, etc. Juntament amb l'activitat operística destaquen els seus freqüents recitals a sales tan prestigioses com Carnegie Hall, Avery Fischer Hall, Royal Festival Hall, Barbican, Royal Albert Hall, Salle Pleyel, Musikverein i Konzerthaus de Viena, Philharmonie de Berlín, NHK Hall de Tokyo, Grosses Festspielhaus de Salzburg, Philharmonie i Hèrcules Hall de Munic, Palau de la Música Catalana de Barcelona, Teatro Real de Madrid, Accademia Santa Cecilia de Roma, etc.

La seva discografia comprèn més de quaranta òperes completes i una vintena de recitals clàssics i també «musicals» (entre els quals cal citar *West Side Story* i *South Pacific*). Ha estat guardonat amb diversos «Disc d'Or» i «Disc de Platí» per molts dels seus enregistraments.

Té diverses filmacions operístiques per a televisió, cinema i vídeo; són de destacar, especialment, *La Bohème*, *I Lombardi*, *Andrea Chénier*, *Turandot*, *Carmen*, *Requiem* de Verdi, *Don Carlo* i *La Forza del Destino*.

Ha encarnat en la pantalla la vida de Julián Gayarre en la pel·lícula *Romanza Final* i pròximament rodarà la vida d'Enrico Caruso.

Ha estat distingit amb nombrosíssims premis i guardons, nacionals i internacionals: Premi de l'Acadèmia de Televisió d'Arts i Ciències d'EUA, Gran Premi del Disc de l'Acadèmia de París, Premi Luigi Illica, Kammersänger de la Staatsoper de Viena (i Membre d'Honor vitalici d'aquest teatre), Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya, Medalla d'Or de les Belles Arts i, molt recentment, Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona.

Ronald Schneider

Nasqué el 28 de setembre de 1941 a Manchester (Anglaterra). Des del 1951 fins al 1959 estudià a Viena i continuà la seva formació a l'Acadèmia de Música i Art de Viena amb Hans Swarowsky en direcció coral i amb Frieda Valenzi en piano.

Des del 1966 fins al 1968 fou mestre i pianista acompanyant a les Setmanes Musicals Vieneses al Teatre an der Wien. El 1967 fou assistent de Walter Klien als cursos internacionals d'estiu del Mozarteum de Salzburg. El 1967-68 participà com a pianista i cantant en un «tournée» de cinc mesos amb l'Acadèmia de Cor de Cambra per Àsia i els Estats Units. Des del 1968 fins al 1970 fou pianista acompanyant del Teatre de l'Òpera de Graz. Des del 1970 fins al 1974 exercí com a Kapellmeister del Stadttheater de Lucerna. Després (1974-1977) fou Kapellmeister de la Opernhaus de Graz i de 1977 a 1982 corepetidor de la Staatsoper de Viena.

Ha acompanyat en recitals artistes com Sona Ghazarian, Edita Gruberova, Katia Ricciarelli, Frederica von Stade, Tatiana Troyanos, Lucia Valentini-Terrani, Renato Bruson, Josep Carreras, James King, Aldo Protti, Ruggero Raimondi, Giuseppe Taddei, Bernd Weikl, Heinz Zednik, etc.

Entre els seus enregistraments discogràfics destaca un disc amb Oskar Czernwenka, *Winterreise*, i un disc amb Josep Carreras amb àries de Schubert, Liszt i Wagner.

Josep Carreras: Trenta anys al Liceu

¿Trenta anys al Liceu? ¿Ja? Doncs sí, perquè tot i que el debut professional de Josep Carreras en aquest Gran Teatre tingué lloc l'any 1970, no es pot oblidar que, quan encara era un marrec d'onze anys, ja cantà, captivant tothom, la no fàcil part de Trujamán en l'òpera de Manuel de Falla *El Retablo de Maese Pedro*. Abans, però, havia vist per primera vegada, des del cinquè pis, una òpera en directe i restà enlluernat (*Aida* amb Renata Tebaldi, la temporada 1956-1957).

Tot tornant a les esmentades representacions del *Retablo*, la primera actuació de Carreras al Liceu fou el dia 3 de gener de l'any 1958. La direcció musical era del popular músic valencià José Iturbi i la direcció d'escena del que fou gran tenor català, Pau Civil, mentre, al repartiment, també hi figuraven el baríton Manuel Ausensi i el tenor Josep Maria Escolà. L'èxit féu que tornés la temporada següent per cantar també un paper destacat en l'estrena mundial de l'òpera de Joan Altisent *Amunt*; i encara al cicle 1959-1960, però només per al molt petit paper d'un vailet que demana una trompa i un cavallet de cartró al segon acte de *La Bohème*.

El lògic parèntesi que imposà el canvi de veu va veure també Carreras al Liceu, però com a espectador, gairebé sempre als pisos quart i cinquè, on àdhuc va tenir un abonament. Eren els anys de les primeres actuacions i de la consagració de qui després esdevindria la seva padrina artística: Montserrat Caballé.

L'esmentat parèntesi es va cloure el 8 de gener de 1970 amb la primera actuació professional. El paper era el de Flavio a la *Norma* de Bellini (l'únic paper comprimari que ha cantat a la seva vida), en unes representacions envoltades de gran expectació, perquè era la primera vegada que Montserrat Caballé cantava *Norma*. Poques setmanes després, el 4 de febrer, ja cantava un primer paper, però no principal: l'Ismaele del *Nabucco*, amb Cornell Mac Neil i Bonaldo Giaiotti. Ja demostrà les seves possibilitats i Montserrat Caballé, Joan Antoni Pàmias i Carles Caballé, amb gran visió de futur, cregueren que el jove tenor ja podia fer un protagonista, la qual cosa li arribà la temporada 1970-1971 amb el Gennaro de l'òpera de Donizetti *Lucrezia Borgia*, que interpretà amb un èxit sorollós al costat de Montserrat Caballé. El mes següent cantà per darrera vegada un paper no principal, el Siebel de *Faust* (Mirella Freni era Margarida) i ho féu d'una faïçó admirable.

La temporada 1971-1972 oferí a Josep Carreras una participació important: primer protagonista en una òpera de repertori habitual, el Duc de *Rigoletto*, tot alternant amb Carlo Bergonzi; el Rodolfo en la reposició de *Luisa Miller* amb Montserrat Caballé i l'actuació en la maratoniana Gala Lírica que commemorava els cent vint-i-cinc anys del Teatre i homenatjava el

senyor Pàmias en els seus vint-i-cinc anys al Liceu (Carreras cantà «Ma se m'é forza perderti» de *Un ballo in maschera* i fou el cantant més jove dels trenta que prengueren part en aquell concert).

El cicle 1972-1973 fou el primer que Carreras inaugurà (*Adriana Lecouvreur* amb Montserrat Caballé, en el seu primer Maurizio) i la temporada següent cantà l'Alfredo de *La Traviata* amb «cabaletta» inclosa. Tot seguit restà dues temporades sense aparèixer per l'escenari d'aquest Gran Teatre. Aquestes dues temporades suposaren l'inici de la gran carrera internacional del nostre tenor i quan tornà ja havia debutat a la Scala, al Metropolitan, al Covent Garden i a l'Òpera de Viena. El retorn tingué lloc amb una *Tosca* memorable, amb Montserrat Caballé i Ingvar Wixell, que va veure un Carreras que ja era molt més que un cantant amb possibilitats: madur, segur, brillant, trepitjant molt ferm; la realitat i els èxits assolits arreu omplien de goig els qui sempre havien cregut en ell. Des d'aquella data ja no mancà cap temporada en la programació i àdhuc en uns anys molt difícils fou, amb Montserrat Caballé i Plácido Domingo, un dels pilars més importants de l'activitat d'aquest Gran Teatre. L'enfilall d'actuacions, sempre amb gran èxit, seguí la temporada 1977-1978 amb *La Bohème*, 1978-1979 amb *La Forza del Destino*, 1979-1980 amb *Andrea Chénier* (amb Montserrat Caballé i Joan Pons) i 1980-1981 amb quatre representacions de *La Bohème* amb Montserrat Caballé i una de *Tosca*, en la qual concedí, amb «E lucevan le stelle», el seu únic bis al Liceu.

Amb la mort del senyor Pàmias l'any 1980 i l'arribada del Consorci, la col·laboració Carreras-Liceu seguí més estreta que mai, quan el públic del Liceu, a més d'admirar-lo, ja gairebé adorava el nostre tenor i no podia prescindir-ne. Deu vegades actuà Josep Carreras en l'escenari del Liceu en el decurs de la temporada 1981-1982, primera del Consorci: *Adriana Lecouvreur*, un concert amb Montserrat Caballé, *Lucia di Lammermoor*, *L'elisir d'amore*, *La Bohème* (tot alternant amb Plácido Domingo) i *Don Carlo*. També amb *Don Carlo* inaugurà la temporada 1982-1983, en la qual cantà, a més, *Roméo et Juliette* (per primer cop a la seva carrera) i *Luisa Miller*. La temporada 1983-1984, també la inaugurà amb el seu esplèndid Don José de *Carmen*, mentre el dia de Sant Esteve ofería un recital amb entrada gratuïta i quatre dies després donava una altra primícia al nostre públic: el Jean de la *Hérodiade* de Massenet. Encara, el mes de maig, era solista en el *Requiem* de Verdi que dirigí Romano Gandolfi, amb l'Orquestra i el Cor d'aquest Teatre i el mes de juny apareixia per sorpresa en el segon acte de *Die Fledermaus* per cantar amb Agnes Baltsa el brindis de *La Traviata*. *La Gioconda* fou l'única òpera que cantà en la temporada 1984-1985 i *Simon Boccanegra* el títol que interpretà en el cicle 1985-1986, en el qual també intervingué en el concert a benefici dels damnificats de Colòmbia. Finalment, la temporada 1986-1987 el veiérem, amb Agnes Baltsa, una altra vegada en el Don José de *Carmen* i també actuà per sorpresa el 7 de gener

en el concert d'homenatge a Montserrat Caballé amb motiu dels vint-i-cinc anys del seu debut al Liceu. Amb Montserrat, Josep oferí també una novetat: el duet de l'acte primer d'*Otello*.

Durant l'estiu d'aquest any 1988 he treballat en la biografia de Josep Carreras, que s'ha publicat aquests dies, i ho he fet amb una il·lusió extraordinària i amb una gran admiració, tot procurant endinsar-me en aquest món en el qual una gran personalitat, i també un amic dels seus amics de sempre, desenvolupa la seva activitat; i he restat bocabadat, certament, davant de tanta glòria, de tantes aclamacions i de tants honors a un home que, malgrat tot això, ha sabut restar el mateix de sempre.

Tot interrompent una activitat triomfal, vindria l'any d'angoixa que tots volem oblidar i que el Liceu visqué de forma molt intensa (no el tinguérem la temporada passada com a protagonista de *Pagliacci* i els mots recordatoris del senyor Lluís Andreu abans de començar la primera representació foren acollits amb unà ovació clamorosa). Quan Josep retornà de Seattle i el nostre públic, en un entreacte de *Fedora*, pogué mostrar-li tota la seva admiració i tot el seu amor, el Liceu va viure una de les diades més joioses de la seva història. Avui, a més, podem retrobar-nos amb la seva veu i amb el seu art. Què més podem demanar? Moltes coses han passat en la vida d'aquell Trujamán de fa trenta anys. El Liceu, d'antuvi, el tingué en el seu si, operísticament, l'alimentà, el va veure néixer i créixer i després assistí cofoi als seus primers èxits i també se'n sentí orgullós quan escampà la seva activitat per tot el món. Era com un fill d'aquestes parets i ho continua essent. Cap altre teatre no ens pot disputar aquest orgull i tampoc l'alegria especial del retrobament d'avui.

Josep, «in bocca al lupo»

Pau Nadal

Fundació Internacional Josep Carreras per a la lluita contra la leucèmia

És per a mi una excel·lent oportunitat poder transmetre a tots vostès, per mitjà d'aquestes línies, com ha nascut la idea de la «Fundació Internacional Josep Carreras per a la lluita contra la leucèmia», que acabem de crear, i quines són les seves motivacions i finalitats més concretes.

Creiem que hi ha diversos canals mitjançant els quals podem aportar el nostre granet de sorra per al tractament de les persones que pateixen aquesta malaltia (com ara col·laborant amb centres hospitalaris per al millorament dels seus serveis en el tractament dels pacients o amb la cooperació a una labor social en alguns casos concrets). Però, fonamentalment, podem fer-ho donant suport d'una manera intensa a allò que faci referència a la investigació, tot creant beques que permetin als científics una dedicació total a aquesta tasca, perquè així aconseguirem en el futur bandejar aquesta greu malaltia. Aquesta és la nostra gran esperança. I per això hi aportarem la nostra il·lusió més gran i la nostra dedicació total.

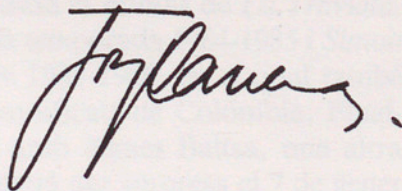
Gràcies.

Es para mí una excelente oportunidad el poder transmitir a todos ustedes, por medio de estas líneas, cómo ha nacido la idea de la «Fundación Internacional José Carreras para la lucha contra la leucemia», que acabamos de crear, y cuáles son sus motivaciones y finalidades más concretas.

Creemos que existen diversos canales mediante los cuales podemos aportar nuestro grano de arena para aliviar a las personas aquejadas por esta enfermedad (como puede ser la colaboración con centros hospitalarios para la mejora de sus servicios en el tratamiento de los pacientes o bien ayudando a una labor social en algunos casos concretos). Pero, fundamentalmente, podemos hacerlo apoyando de manera intensa todo lo que haga referencia a la investigación, creando becas que permitan a los científicos una dedicación total a dicha tarea, ya que solamente así conseguiremos en el futuro erradicar este grave mal.

Esta es nuestra mayor esperanza. Para ello aportaremos nuestra mayor ilusión y dedicación total.

Gracias.

Galerías
Preciados

GALERIAS

Marcando estilo.

BARCELONA Puerta del Angel, Diagonal MADRID Callao, Goya, Arapiles, Vaguada, Serrano
PALMA DE MALLORCA • VALENCIA • ALICANTE • MURCIA • ALBACETE I Y ALBACETE II
ZARAGOZA • OVIEDO • VALLADOLID • VITORIA • BILBAO • BURGOS • EIBAR • LAS PALMAS
SANTA CRUZ DE TENERIFE • SEVILLA • CORDOBA • GRANADA • JAEN • CADIZ • BADAJOZ
DON BENITO.

MARTI & GROUP

Bagués

JOIERS

Passeig de Gràcia, 41
Telèfons 216 01 73 - 216 01 74
08007 Barcelona

EL REGULADOR BAGUÉS
Rambla de les Flors, 105/Carme, 1
Telèfon 317 19 74
08002 Barcelona

Sant Pau, 6
Telèfons 317 32 46 - 318 57 37
08001 Barcelona

51668